

Preek 21 april 2024 (Roepingenzondag)
HWS Ontmoetingskerk
Jeremia 1:4-10 & Matteüs 6:24-34 (NBV21)

Gemeente van Jezus Christus,
Ik heb weleens een collega-predikant een verhaal horen vertellen dat voor hem een eyeopener was wat betreft roeping. De predikant in kwestie had een beroep lopen naar een andere gemeente toe. Ergens wilde hij zelf wel gaan, maar zijn gezin wilde eigenlijk niet gaan... Maar eigen motivatie of die van het gezin is natuurlijk niet hetzelfde als roeping... Roept God? Maar dat wist de predikant niet... Hij kon er goed inkomen dat het daadwerkelijk God was die hem riep naar die nieuwe gemeente toe. Immers die beroepingscommissie en die kerkenraad, die hele gemeente, waren een weg gegaan in biddend vertrouwen met God en waren zo bij deze dominee uitgekomen. Is dat roeping? Maar tegelijkertijd wist de predikant dat hij in zijn huidige gemeente ook bezig was met Gods bedoelingen voor die gemeente. Hij was zegenrijk aan het werk in Gods Koninkrijk. Zou het niet goed zijn om daar nog mee door te gaan, om dus gewoon te blijven. Is dat Gods roeping? De drie weken bedenktijd gingen langzaam voorbij, er werd veel gebeden, ook wel geruzied in de pastorie... Wat is de roeping van God?

De dag daarna moest de predikant zijn keuze, 'zijn' tussen aanhalingstekens, bekend maken... Maar er was nog geen witte rook... De predikant ging op huisbezoek bij één van zijn oudste gemeenteleden. Iemand die nog helder bij zijn verstand was, maar tegelijkertijd waarvan het lichaam het gevecht met een ziekte aan het verliezen was. De dood zou eerder nog dagen weg zijn dan weken... De predikant kwam die dagen vaak bij die man, maar het was die dag pas voor het eerst dat het over het beroep van de predikant ging. De dominee verzuchtte: 'u hoeft zich niet meer bezig te houden met de vraag waarvoor u geroepen bent.' Maar daar reageerde de oudere man nogal fel op... 'Ik niet meer bezig met de vraag naar roeping... Er is bijna niets anders wat mij nog bezig houdt!' De man was weliswaar aan bed gebonden, sliep veel, maar was nog helder van geest... En in het verlangen om God te dienen was hij nog steeds bezig met de vraag: 'wat is Gods plan met mijn leven, ook nu nog...?' 'Wat kan ik nog aan mijn kinderen en mijn kleinkinderen geven, wat kan ik ze nu nog zeggen? Waar mag ik nog voor bidden? Waar ligt mijn roeping, in deze misschien wel laatste uren?'

Roeping... Daar gaan we het vandaag over hebben.... En dat is een heel breed onderwerp: wat is roeping? Waartoe ben ik/ben jij persoonlijk geroepen? Waartoe zijn wij geroepen? Wij als gemeente, maar ook wij in het algemeen als mens... Roeping... En hoe groot zijn die roepingen? Zijn die voor heel ons leven, of voor nu en alleen dit moment? Roeping...

Ds. Giel Schorremans van het beroepingswerk van de PKN verwoordt mooi wat roeping is: Roeping 'komt van buiten, het is een aanspraak, een stem die je stoort, die je misschien langzaam gaat verstaan en waar je iets mee moet, die om een antwoord vraagt. (...) Roeping denkt niet in termen van succes, maar van vrucht. Iets dat langzaam groeit en altijd ook iets van een geschenk in zich heeft. (...) Roeping gebeurt vaak indirect via een lang proces van zoeken, bidden, opties afwegen en kiezen, via een appel, een woord dat je blijft of een verlangen dat groeit, een talent dat zichtbaar wordt, een situatie die ons verandert, of een voorbeeld dat ons inspireert. Roeping is een vreugde en een last. Een last omdat het je op ongedachte en ongekozen wegen kan brengen, een vreugde omdat je weet dat je op die wegen niet alleen bent en het niet op eigen kracht hoeft te doen.'

Kort samengevat: roeping is Gods roepstem voor jouw leven. Soms onverwacht, soms ongewild, maar altijd met Hem.

En van daaruit kunnen we het over twee verschillende roepingen hebben: de algemene roeping en jouw persoonlijke roeping. De algemene roeping is de roeping die wij als mensen, meer specifiek als christenen allemaal krijgen. De roep tot het navolgen van Christus bijvoorbeeld. De persoonlijke roeping is de roeping die ieder van ons persoonlijk krijgt. Je roeping tot treinmachinist bijvoorbeeld. We staan nu stil bij de algemene roeping en in het tweede deel van de preek meer bij de persoonlijke roeping.

We lezen vanochtend uit Matteüs 6. Het is een gedeelte van de Bergrede. De Bergrede is een lange toespraak van Jezus die we vinden in Matteüs 5 t/m 7 die met name gericht is op de praktijk. Anders gezegd: deze toespraak is gericht op hoe wij als volgelingen

van Jezus horen te leven. Wat is Gods roeping voor ons als christenen?

In het deel dat we lezen worden er twee werelden tegenover elkaar gezet. Je hebt enerzijds de dienst aan de Mammon, en aan de andere kant heb je de dienst aan God.

De dienst aan de Mammon is hoe wij het in de wereld vaak doen. We verlangen ernaar om zoveel mogelijk te hebben, zoveel mogelijk te bezitten, het zo goed mogelijk voor elkaar te hebben. En we houden onszelf voor: 'als we dit bereiken, of als ik dit bezit, dan is het goed, dan hoef ik me geen zorgen meer te maken, dan heb ik genoeg.' En voor die beloftes van de Mammon maken wij offers, soms grote persoonlijke offers. Het leven moet huisje, boompje, beestje... dure auto, mooie telefoon, vrienden, familie enz. enz. enz. zijn... en dan, dan alleen, dan ben ik gelukkig... Tot die tijd moet ik mij daar dus voor inzetten, mij voor opofferen door dingen te doen die misschien teveel van mij vragen. Ik moet het doen, en mislukken is geen optie... Vertrouwende op de beloftes van de Mammon: van dan is het goed, dan is het goed genoeg... Terwijl dat keer op keer valse beloftes blijken te zijn. Dat is de dienst aan de Mammon, dat is wat wij ook vaak doen...

God roept ons om dat los te laten, en om Jezus te volgen. Jezus vergelijkt het hier met zorgen maken... De dienst aan de Mammon is onlosmakelijk verbonden met zorgen maken, stress... iets waarvoor je geen psycholoog hoeft te zijn om dat overal om ons heen te zien... ook bij onszelf... Bij de roeping van God, het navolgen van Jezus valt dat weg... Jezus zelf zegt: 'Kijk naar de vogels in de lucht: ze zaaien niet en oogsten niet en vullen geen voorraadschuren; het is jullie hemelse Vader die ze voedt. Zijn jullie niet meer waard dan zij? (...) En wat maken jullie je zorgen over kleding? Kijk eens naar de lelies, kijk hoe ze groeien in het veld. Ze werken niet en weven niet. Ik zeg jullie: zelfs Salomo ging in al zijn luister niet gekleed als een van hen. Als God het groen dat vandaag nog op het veld staat en morgen in de oven gegooid wordt al met zoveel zorg kleedt, met hoeveel meer zorg zal Hij jullie dan niet kleden, kleingelovigen?'

In de NBV21 en in eigenlijk alle Nederlandse vertalingen komen we twee keer de opdracht om te kijken, om te zien tegen: Kijk naar de vogels, Kijk naar de lelies... Het is een goede vertaling van het Griekse woord, maar het dekt de lading niet geheel. Dit Griekse woord heeft namelijk niet alleen het kijken en het zien in zich, maar ook het overdenken... Zien en denk erover na...

Twee voorbeelden van hoe het eraan toe gaat wanneer je Jezus volgt... De vogels die niet zaaien... Teken van dat God naar ons omziet. Gods voorzienigheid. God geeft wat wij nodig hebben... En de lelies in het veld, teken van Gods onvoorstelbare liefde... Dat is roeping ook... God voorziet in wat we nodig hebben, en Hij is zo liefdevol dat het mooier is dan we daadwerkelijk nodig hebben... Aan de ene kant staat de Mammon met zijn valse beloftes en zijn eis naar grote offers, en aan de andere kant staat God, met Zijn voorzienigheid en Zijn liefde...

En dan de roeping. Jezus noemt het luid en duidelijk: 'Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid'. Dat is het eerste, dat is de roeping...

Soms wordt deze tekst betrokken op de bekering. Kom eerst tot geloof en... doe dan de rest ofzo... Maar dat zegt Jezus niet: 'Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid' Dat is een doorgaande zoektocht. Soms vinden we iets van het Koninkrijk van God, maar het is een constante roeping om dat Koninkrijk te blijven zoeken... en zijn gerechtigheid...

Hoe doe je dat? Daar staat de Bijbel vol mee...

Liefde voor God, de gekruisigde en opgestane Heer die centraal staat, de liefde voor de naaste in de wereld en in de kerk... Dat is de richting, de algemene roeping die voor ons allemaal geldt: 'Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid'. Dat is de algemene roeping en die vormt al onze levens al op een eigen wijze.

Heel concreet... Een onderdeel van de algemene roeping is dat we onderdeel zijn van een christelijke gemeente, dat je daarin meeleeft, meewerkt, meegroeit... Dat is denk ik wel duidelijk vanuit de Bijbel... Maar wat dan als je gevraagd wordt als ambtsdrager, anders gezegd, wat dan als je door de kerkenraad geroepen wordt tot een bepaald ambt? Kun je dan zeggen: 'nee, dat wil ik niet...' Ja, dat kan... Maar gaat het dan over jouw motivatie, of over jouw roeping... God roept... Onderdeel van de algemene roeping is om mee te werken in de kerk... Vanuit medegelovigen komt de roep om bijvoorbeeld ambtsdrager te worden... Dat is een roeping...

Ik denk dat we op zo'n moment God moeten zoeken... En dan zoeken naar wat Zijn roeping voor jou is... Misschien geeft Hij dan heel duidelijk aan: ja je moet het doen, of nee je moet het niet doen want ik roep je tot... Maar als het niet duidelijk is, is het dan eigenlijk niet al duidelijk? De algemene roeping is daar, die wordt gespecificeerd door medegelovigen, en God geeft geen andere roepstem.. Is dat dan voldoende roeping? God roept... Vaak anders dan gedacht... Eén voorbeeld, maar die geldt op vele plekken in ons leven... Onderdeel van onze algemene roeping, de richting die God alle christenen geeft: Achter Jezus aan... Algemene roeping... Zoek eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid... Luister naar de Bijbel... Verbind jouw wil aan Gods wil... Algemene roeping. Eerder in Matteüs 6 is Jezus heel duidelijk in wat de algemene roeping is. Zo bidden wij tot God, zo is Gods wil, zo roept God ons in ons leven... Overdenk het terwijl ik het voorlees, dit is onze algemene roeping... Mat. 6:9-13

We zingen Lied 840: 1 en 2

En dan het tweede deel van de preek. Zojuist de algemene roeping, de algemene navolging van Christus. Nu jouw persoonlijke roeping... Waartoe roept God jou? Tot predikant, ambtsdrager, timmerman, werkloze... Tot een lange carrière op één veld, of kort op een bepaald moment op die plek voor die ene persoon... We zijn allen geroepen, en vaak tot verschillende dingen tegelijk... Om een goede moeder te zijn, voor je ouders te zorgen, je best te doen op school, te geven aan dat goede doel, je in te zetten op die ene plek... Sommige roepingen vormen een behoorlijk deel van je leven, andere roepingen zijn maar voor even. Sommigen zijn geroepen om de levens van miljoenen mensen te beïnvloeden, anderen om op dat ene moment er voor die ene ander te zijn... Grote roepingen, kleine roepingen, maar je kunt niet zeggen dat de ene roeping belangrijker of meer is dan de ander... Want het draait om Hem die roept en dat is dezelfde. Wij vergelijken geen roepingen, wij geven gehoor aan roepingen... Zo ook Jeremia. Het roepingsverhaal dat we uit de Bijbel hebben gelezen. En zo zijn er nog meer roepingsverhalen te noemen. De roeping van discipelen, van Mozes, van Maria, van... Genoeg verhalen te vinden in de Bijbel. De één die staat meteen op en volgt Jezus, en de ander komt direct met grote bezwaren. De één is geroepen om een kind op de wereld te zetten en die op te voeden, de ander om Jezus te verkondigen wetende dat die weg naar de dood zal leiden. God roept... Wij weten niet waarheen, wij weten niet hoe de weg zal zijn, maar God roept ons om die eerste stap te zetten. Misschien krijg je dan zelf ook wel een idee van hoe het zal gaan, je bent bijvoorbeeld geroepen om theologie te studeren, je denk misschien wel en dus ben ik ook geroepen om predikant te zijn. Maar dan blijkt plots jouw roeping toch heel anders te liggen. Theologie was jouw roeping, maar het predikantschap niet... God roept en wij mogen volgen...

Bij Jeremia was dat een roeping waarover staat: 'Voordat Ik je vormde in de moederschoot, had Ik je al uitgekozen, voordat je de moederschoot verliet, had Ik je al aan mij gewijd'. Jeremia had een heel bijzondere roeping. Maar God heeft ook een plan met jouw leven, een roeping van iets waar jij toe bent voorbestemd... Geef jij daar gehoor aan?

Maar hoe weet je nu wat Gods roeping voor jou is? Soms is dat heel duidelijk... Maar vaker is dat een zoeken, een roeping die de tijd nodig heeft om in jouw hart te landen... Ik wil vanochtend drie stappen benoemen die je kunnen helpen om te ontdekken wat Gods roeping voor jou is...

Allereerst: kijk naar de wereld om je heen. Naar je werk, op school, je buurt, de kerk... Wat zie je dat mensen nodig hebben? En wat blijft er bij jou haken? Dat is een andere eerste stap die vaak in zelfhulpboeken en dergelijke staan. Daar staat dat je moet beginnen met je eigen talenten, met die dingen die je zelf leuk vindt... Dat is een insteek die begint bij je eigen ervaringen en bij jouw zelfkennis... Maar onze zelfkennis is beperkt. God toont ons hierdoor heen zeker ook wat je roeping is, maar ik zou niet beginnen bij die stap. Begin met dat wat mensen nodig hebben in jouw omgeving. Wat pakt jou vast? Wat laat jou niet meer los? In de voorbereiding op de preek kwam ik een voorbeeld van Tim Keller tegen. Keller is vorig jaar overleden maar leidde daarvoor vele jaren lang een kerk in New York waar veel mensen tot geloof

kwamen, dankzij de missionaire gaven die Keller ontvangen had... Keller zelf zegt daarover:

'Voordat ik naar New York ging zou ik niet hebben gezegd dat ik de gave had om te evangeliseren, maar nu weet ik dat voor een groot deel kwam doordat het jaren geleden was dat ik in een context was waar er veel niet-christenen waren. Mijn onderwijzende gave bleek een groot evangeliserend gehalte te hebben dat ik nooit ontdekt zou hebben als ik niet naar New York was gekomen.' Keller voelde zich betrokken op New York en kwam daar tot de ontdekking dat hij de gave had die nodig was voor die roeping... Voor hem begon het niet met de vraag: 'wat kan ik?' en 'wat zal ik dus doen?' maar welk verlangen legt God in mijn hart... Zo ook Jeremia. Hij was te jong, net als dat Mozes stotterde, of dat Gideon niet belangrijk genoeg was... Maar God geeft wat nodig is.

Als jij om je heen kijkt in je leven... Wat grijpt jou vast? Je kinderen... Armoede... Israël... Klimaatverandering... Het zou heel goed kunnen dat God jou daarnaartoe roept...

Tweede stap... Kijk naar jouw gaven en talenten en naar jouw grenzen. Veel mensen voelen zich ergens toe geroepen maar voelen zich overweldigd wanneer het concreet wordt in hun leven. Dat komt vaak doordat ze niet realistisch zijn over wat ze denken te kunnen en hun eigen grenzen...

Denk ook aan het beeld van het lichaam van Christus... Misschien ben jij geroepen om een voet te zijn. Dat is heel belangrijk, zonder jou komen we niet vooruit. Maar als voet kun je niet zien, en eigenlijk ook niet iets oppakken. Misschien weet je ik ben door God geroepen om me in te zetten op het gebied van armoede... En misschien denk je: ik ga een grote organisatie opzetten die dit en dat... Maar als God jou niet de gaven geeft om dat te organiseren, als jij de ervaring niet hebt om dat zelf te doen... Dan is het niet jouw roeping om die organisatie op te zetten, of in ieder geval niet dat je dat in je eentje doet. Misschien is jouw roeping dan schuldhelpmaatje... Of misschien andersom, je hebt de empathische gaven niet om schuldhelpmaatje te worden, maar misschien wel om mee te werken aan het oprichten van een grote maatschappelijke organisatie...

Welke gaven geeft God je? Wat zijn jouw grenzen? Daarvanuit laat God je ook zien wat jouw roeping is...

Derde en laatste stap, bespreek het met je familie en met broeders en zusters in het geloof. De Bijbel leert ons dat we bescheiden moeten zijn over ons eigen kunnen. Is wat wij willen wel Gods roeping, of toch vooral wat wij willen? De geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak...

Als je denkt God roept mij voor dit of voor dat, maak het bespreekbaar. Anderen kennen jou op een manier waarop je jezelf niet kent. De ander kent de Bijbel misschien ook wel beter dan jijzelf... Dat kan alles een licht werpen op je roeping, op wat Gods plan is voor jou...

Wat zie je dat mensen nodig hebben? Waar roept God je? Kijk naar jouw gaven en talenten en naar jouw grenzen. Wat heeft God jou gegeven voor die roeping? Bespreek het met je familie en met je broeders en zusters in het geloof. Zien zij die roeping ook als passend bij jou... En in dat alles bid, en blij bidden. God roept, dus Hij wil ook gehoord worden... God roept, je doet het dus niet alleen, nooit alleen...

Die predikant dus, moet ik gaan, moet ik blijven, waar roept God me? Het gesprek met de oudere man opende zijn ogen, of misschien beter gezegd opende zijn hart voor de roeping van God. God had hem ooit geroepen als predikant in die gemeente, maar nu was het tijd voor een nieuwe roeping. Niet meer in die gemeente, maar ook niet in de andere gemeente. Het was tijd voor een geheel nieuwe roeping... Wat die roeping is... Dat maakt ons niet uit. De vraag is: wat is Gods roeping in jouw leven... En nog belangrijker is de vraag, hoe reageer jij erop?

God roept, om Jezus te volgen, tot zegen te zijn... God roept jou... Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410